

Spis 15 Kse 10/2012 byl spojen se spisem číslo 15 Kse 1/2012 a pod touto spisovou značkou bylo rozhodnuto takto:

15 Kse 1/2012 - 137

ROZHODNUTÍ

Kárný senát Nejvyššího správního soudu ve složení: JUDr. Lenka Matyášová, JUDr. Vladimír Veselý, JUDr. Katarína Maisnerová, JUDr. Jindřich Psutka, JUDr. Gabriela Vilímková a Mgr. Martina Douchová projednal dne 19. 11. 2012: 1) návrh na zahájení kárného řízení o kárné odpovědnosti soudních exekutorů ze dne 16. 2. 2012 a 2) návrh na zahájení kárného řízení o kárné odpovědnosti soudních exekutorů ze dne 14. 6. 2012, oba podané **ministrem spravedlnosti JUDr. Jiřím Pospíšilem**, proti **JUDr. I. L.**, soudnímu exekutorovi, Exekutorský úřad Praha 1, se sídlem Karlovo nám. 17, Praha 2, a rozhodl

t a k t o :

I. Kárné návrhy ze dne 16. února 2012 a ze dne 14. června 2012 podané ministrem spravedlnosti **s e s p o j u j í** ke společnému projednání a řízení je vedeno pod sp. zn. 15 Kse 1/2012.

II. Podle § 116 odst. 2 písm. a) zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád), kárně obviněný

soudní exekutor **JUDr. I. L.**,
Exekutorský úřad Praha 1, se sídlem Karlovo nám. 17, Praha 2

j e v i n e n

1) tím, že jako soudní exekutor pověřený provedením exekuce **sp. zn. 99 Ex 7877/09** bez vážného důvodu nerozhodl v zákonem stanovené lhůtě o návrhu povinného na odklad provedení exekuce a o návrhu na zrušení generálního inhibitoria doručeným mu dne 26. 5. 2010 a ani je nepostoupil exekučnímu soudu k rozhodnutí; nerespektoval skutečnost, že povinný složil u soudního exekutora jistotu ve smyslu ust. § 54 odst. 5 exekučního řádu, kterou jednoznačně označil a kterou spojil s návrhem na odklad, a nakládal s ní jako s vymoženým plněním s tím, že příslušnou částku dne 27. 5. 2010, tj. den po složení jistoty, vyplatil oprávněnému a zároveň vydal příkaz k úhradě nákladů exekuce, kterým určil své náklady exekuce a náklady oprávněného, tedy v rozporu se zákonem činil úkony, směřující k provedení exekuce,

2) tím, že jako soudní exekutor pověřený provedením exekuce sp. zn. **99 Ex 387/05** a **sp. zn. 99 Ex 1243/05** nevyplatil v období od 1. 11. 2009 do 23. 12. 2011 v zákonem stanovených lhůtách oprávněnému částečně vymožená plnění,

3) tím, že jako soudní exekutor pověřený provedením exekuce sp. zn. **99 Ex 2343/09** byl v řízení bezdůvodně nečinný od 18. 2. 2010, kdy sejmul vyvěšené sdělení pro vyvěšení písemnosti na úřední desce (doručovaná písemnost exekuční příkaz na bankovní účet čj. 2343/09-11) čj. 99 Ex 2343/09-14, ze dne 14. 12. 2009 do 6. 1. 2012, kdy zaslal sdělení OS pro Prahu 10, nerozhodl o návrzích povinné na zastavení a odklad exekuce, které mu byly doručeny dne 13. 4. 2010 a ani je nepostoupil exekučnímu soudu k rozhodnutí, a teprve dne 6. 1. 2012 požádal oprávněného o vyjádření k nim. Současně v řízení sp. zn. **99 Ex 2622/09** byl nečinný v období od 12. 1. 2010, kdy sňal vyvěšené sdělení na úřední desce o doručování písemností čj. 99 Ex 2622/09-6, ze dne 2. 12. 2009, do 31. 1. 2011, kdy učinil nové žádosti o součinnost; v uvedených spisech, které předložil orgánu dohledu, byly učiněny takové změny, aby z nich nebylo možno zjistit skutečný průběh exekučního řízení, zejména byla změněna čísla listů, odstraněny urgencye soudu související s nečinností soudního exekutora a také podání povinné, se kterými se nevyřádal,

t e d y

svým jednáním závažným způsobem porušil při výkonu činnosti své povinnosti, stanovené právním předpisem,

č í m ž s e d o p u s t í l

kárného provinění podle § 116 odst. 2 písm. a) exekučního řádu.

Za toto kárné provinění uložil kárný senát podle § 116 odst. 3 písm. c) exekučního řádu

p o k u t u v e v ý š í 100 000 K č.

Tato pokuta je splatná do 30ti dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Nejvyššího správního soudu č. 3762-46127621/0710, variabilní symbol: 15012012.

III. Podle § 19 odst. 2 zákona č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů a ust. § 120 odst. 2 exekučního řádu se kárně obviněný

z p r o š ť u j e

kárné žaloby pro skutek, že

- 1) jako soudní exekutor pověřený provedením exekuce **sp. zn. 99 Ex 2403/05** poté, co povinný uhradil částku jistiny vymáhané pohledávky ze dne 19. 5. 2008, byl minimálně do dne podání kárné žaloby v prodlení s vydáním příkazu k úhradě nákladů exekuce, přestože náklady exekuce vymáhal exekučními příkazy, ačkoli jejich výše dosud nebyla pravomocně určena,
- 2) v rozporu se stavovskými předpisy bez respektování zásady rovnosti účastníků nepožadoval po oprávněném nákladě exekuce, přestože bylo oprávněnému usnesením Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 1. 10. 2010 uloženo uhradit soudnímu exekutorovi náhradu nákladů exekuce,
- 3) zřídil a provozuje pobočku svého úřadu mimo obvod soudu, do něhož byl jmenován, konkrétně na adrese Divadelní 3a Plzeň, tedy porušil ust. 2 exekučního řádu ve spojení s čl. 11 odst. 1 Pravidel profesionální etiky a pravidel soutěže soudních exekutorů,

čímž se měl dopustit kárného provinění dle § 116 odst. 2 exekučního řádu,

protože uvedené skutky n e j s o u kárným proviněním.

O d ů v o d n ě n í :

Na kárně obviněného soudního exekutora byly podány kárným žalobcem bezprostředně dvě kárné žaloby. První kárná žaloba ze dne 16. 2. 2012 byla podána ministrem spravedlnosti, jakožto kárným žalobcem dle ust. § 117 odst. 2 písm. a) exekučního řádu u Nejvyššího správního soudu, jakožto kárného soudu dle ust. § 3 zák. č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů, ve znění pozdějších předpisů, dne 22. 2. 2012; k podání kárného návrhu přistoupil kárný žalobce na základě stížností ve věcech postupu kárně obviněného soudního exekutora ze dne 31. 8. 2011, 28. 11. 2011 a 8. 12. 2011.

V pořadí druhá kárná žaloba ze dne 14. 6. 2012 byla podána tímž kárným žalobcem u Nejvyššího správního soudu dne 18. 6. 2012, a to na základě stížnosti na postup soudního exekutora ze dne 20. 12. 2011, a to konkrétně ve věci průtahů v řízení vedeném pod sp. zn. 99 Ex 2622/09 a 99 Ex 2343/09. Na základě tohoto podnětu byly prověřeny oba exekuční spisy a navazující spis Obvodního soudu pro Prahu 10.

Kárné žaloby byly podány včas ve lhůtě dle § 17 odst. 3 exekučního řádu. Kárný senát při ústním jednání dne 19. 11. 2012 spojil obě žaloby ke společnému projednání.

I. Obsah kárného návrhu ze dne 16. 2. 2012

Ke skutku vymezeném ve věci **sp. zn. 99 Ex 7877/09** kárný žalobce uvádí, že usnesením Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 16. 6. 2009, čj. 66 Nc 1773/2009-5, byla nařízena exekuce na návrh oprávněné Západočeské university v Plzni proti povinnému pro vymožení částky 18 024,- Kč, jejím provedením byl pověřen kárně obviněný soudní exekutor. Dne 19. 10. 2009 podal povinný návrh na zastavení exekuce, v němž namítal a doložil zaplacení vymáhané pohledávky, a to ještě předtím, než oprávněný podal návrh na nařízení exekuce. V průběhu exekuce vymohl kárně obviněný soudní exekutor příkázáním pohledávky z účtu povinného částku 20 711, 37 Kč.

K důkazu označeno:

podání p. J. P. doručené dne 31. 8. 2011, výzva soudnímu exekutorovi ze dne 1. 9. 2011, vyjádření soudního exekutora ze dne 21. 9. 2011, spis soudního exekutora sp. zn. 99 Ex 7877/09.

Kárný žalobce dále v odůvodnění návrhu konstatuje, že dne 26. 5. 2010 se povinný osobně dostavil do sídla exekutorského úřadu, kde v hotovosti složil částku ve výši 18 625 Kč, kterou výslovně označil jako jistotu ve smyslu ust. § 54 odst. 5 exekučního řádu a tato částka byla jako jistota označena i na příjmovém dokladu, který byl povinnému vystaven zaměstnancem exekutorského úřadu; tato částka odpovídala výši dosud nevyplacené části pohledávky. Společně se složením jistoty podal povinný návrh na odklad do doby pravomocného rozhodnutí o návrhu povinného na zastavení exekuce společně s návrhem na zrušení generálního inhibitoria.

K důkazu označeno:

kopie příjmového pokladního dokladu H 8147182, návrh na odklad exekuce doručený EÚ dne 26. 5. 2010

Kárně obviněný soudní exekutor o předmětném návrhu nerozhodl v zákonné lhůtě 7 dnů, a ani tento návrh nepostoupil exekučnímu soudu k rozhodnutí dle § 54 odst. 7 exekučního řádu, nerespektoval ani částku složenou jako jistotu a naložil s ní jako s vymoženým plněním, když následující den po jejím obdržení ji vyplatil oprávněnému a dne 31. 5. 2010 vydal příkaz k úhradě nákladů exekuce, kterým určil své náklady exekuce a náklady oprávněného. Na tomto příkazu již dne 7. 6. 2010 vyznačil právní moc na den 12. 6. 2010, poté co povinný podal námitky proti příkazu, soudní exekutor jej svým usnesením ze dne 22. 6. 2010 zrušil a doložku právní moci na příkazu k úhradě nákladů exekuce přeškrtl; dne 1. 10. 2010 byla exekuce usnesením Obvodního soudu pro Praha 4 zastavena.

K důkazu označeno:

vyjádření soudního exekutora ze dne 21. 9. 2010, příkaz k úhradě nákladů exekuce ze dne 31. 5. 2010, š. 099 Ex 7877/09-18, námitky proti příkazu doručené soudnímu exekutorovi dne 10. 6. 2010, usnesení o zrušení příkazu k úhradě nákladů exekuce ze dne 22. 6. 2010.

Kárný žalobce poukazuje na to, že kárně obviněný soudní exekutor ve svém vyjádření argumentoval tím, že částka složená povinným neodpovídala celkové částce vymáhané v exekuci společně s náklady, tak jak to vyžaduje zákon, ale byla pouze doplatkem a dle názoru soudního exekutora bez ohledu na skutečnost, že již část pohledávky byla vymožena, povinný by musel složit jistotu odpovídající celkové výši vymáhané pohledávky, když částka stržená proti vůli povinného nemůže být považována za jistotu, když tuto povinný dobrovolně nesložil. Dále uvedl, že pokud někdo skládá u jeho úřadu jistotu, je mu vždy sdělen jiný variabilní symbol a jiné číslo účtu pro tyto účely, a to z důvodu, že jistota se musí chovat jako úschova, a pokud judikatura dovodila, že exekutor je platebním místem, tak veškeré částky složené u exekutora náleží oprávněnému. Exekutor ve svém vyjádření dále uvedl, že platba byla složena na pokladně banky a nebyla jako jistota označena; navíc v tomto případě nebylo ani označeno, že by částku platil povinný, nebyla označena spisovou značkou a ani neodpovídala vymáhané částce; dle názoru exekutora by bylo možno tuto částku ztotožnit jako jistotu až po provedeném šetření. Vzhledem k tomu, že po právní moci odcházejí peníze oprávněným automaticky bez toho, aby působil lidský faktor, což je dle soudního exekutora konkurenční výhodou oproti jiným exekutorským úřadům, došlo k výplatě příslušné částky oprávněnému předtím, než úřad zpracoval návrh povinného na odklad. S ohledem na tyto skutečnosti soudní exekutor uvedl, že nebylo v moci úřadu považovat složenou částku za jistotu, když úkony povinného a exekutora se minuly. Po právní moci usnesení o nařízení exekuce byla částka nákladů exekutora povinnému vrácena okamžitě, zatímco zbylá částka je v držení právního zástupce oprávněného. Soudní exekutor dále uvedl, že po vyplacení částek oprávněnému již nebylo důvodu o jistotě ani

o odkladu rozhodovat, neboť se čekalo na zastavení exekuce. Soudní exekutor v této věci uzavírá, že se jednalo o formální chybu, která ovšem nepřinesla žádné negativní důsledky.

Kárný žalobce poukazuje na to, že ve vyjádření soudního exekutora a povinného existují značné rozpory, zejména se lišila informace ohledně způsobu hrazení jistoty; povinný tvrdil, že ji složil osobně na pokladně exekutorského úřadu, o čemž předložil kopii příjmového pokladního dokladu vyhotoveného exekutorským úřadem, na němž je jasně uvedeno, že složená částka je označena jako jistota. Soudní exekutor naopak tvrdí, že povinný složil částku na pobočce banky, o čemž předložil kopii výpisu z účtu, z této platby nevyplývá, kdo ji složil a které exekuce se týká, ani že by se mělo jednat o jistotu. V tomto ohledu kárný žalobce dává za pravdu povinnému, když doklad vystavený exekutorským úřadem zcela jasně svědčí o složení částky jistoty na exekutorském úřadě. Dle kárného žalobce z kopie výpisu z účtu, kterou předložil soudní exekutor vyplývá, že tato byla složena na pobočce banky nacházející se v těsné blízkosti sídla exekutorského úřadu, z čehož se podává, že částka byla zřejmě složena na účet zaměstnancem exekutorského úřadu; navíc, kdyby skutečně tuto částku složil povinný bez označení jména ani exekuce, které se týká, stěžil by ji mohl soudní exekutor ztotožnit a okamžitě přeposlat následující den oprávněnému, jak tvrdí. Z uvedeného se jeví tvrzení soudního exekutora nevěrohodná. Kárný žalobce má za prokázané, že soudní exekutor zcela vědomě ignoroval skutečnost, že povinný u něj složil jistotu, a s touto částkou naložil jako s vymoženým plněním a navíc ještě před tím, než byly pravomocně určeny náklady oprávněného v příkazu k úhradě, částku odpovídající těmto nákladům přeposlal oprávněnému, přitom tak učinil v době, kdy nesměl činit úkony směřující k provedení exekuce z důvodu podaného návrhu na odklad.

K důkazu označeno:

výpis z účtu soudního exekutora

Kárný žalobce uvádí, že není pravda, že by postup soudního exekutora, kdy nerozhodl o odkladu ani o zrušení generálního inhibitoria a učinil úkony směřující k provedení exekuce, neměl žádné negativní důsledky pro povinného. Soudní exekutor vyplatil nezákonně oprávněnému částku odpovídající nákladům oprávněného, které jednak nebyly pravomocně určeny, a jednak exekutor nebyl oprávněn činit úkony směřující k provedení exekuce, kterým vyplacení částky oprávněnému nepochybně je, přitom s ohledem na zastavení exekuce na ně neměl oprávněný nárok, což mělo za následek i skutečnost, že exekutor nemohl vrátit minimálně do doby podání stížnosti přeplatek vzniklý povinnému a věc začal řešit až poté, co se povinný obrátil na orgán dohledu se stížností na nezákonný postup soudního exekutora. Skutečnost, že soudní exekutor, přestože byla vymáhaná pohledávka povinným uhrazena, vymáhal po povinném náklady exekuce, a to bez toho, že je měl pravomocně určené, je nutno dle kárného žalobce považovat za závažné porušení povinnosti soudního exekutora. Dle ust. § 87 odst. 4 exekučního řádu vymůže soudní exekutor na základě příkazu k úhradě náklady exekuce; okamžik vydání příkazu k úhradě nákladů exekuce není výslovně v zákoně upraven a v mnoha případech bude záležet na způsobu, jakým došlo k úhradě vymáhané částky. Za situace, kdy má soudní exekutor vymoženou jistinu pohledávky, je zcela na místě z takto vymožené částky určit náklady exekuce a náklady oprávněného v exekučním řízení a až na základě takto určených nákladů může tyto exekutor vymáhat některým ze způsobů provádění exekuce. Zavedená standardní praxe soudního exekutora vydávat příkaz k úhradě nákladů exekuce vždy až na konci exekučního řízení je v rozporu s ust. § 87 odst. 4 exekučního řádu. Navíc povinni jsou za takové situace nuceni uhradit „předběžně“ určené náklady exekuce bez toho, aby se vůči jejich výši mohli jakkoli bránit. Takový postup je nejen v rozporu s výše uvedeným ustanovením exekučního řádu, ale i v rozporu se zásadami ústavně chráněného práva na spravedlivý proces.

K pochybení soudního exekutora zjištěném v exekučním řízení pod **sp. zn. 99 Ex 2403/05** kárný žalobce konstatuje, že z předloženého spisu bylo zjištěno, že exekuce, jejímž provedením byl soudní exekutor pověřen, byla nařízena usnesením Obvodního soudu pro Prahu 9 dne 26. 5. 2005, čj. 73 Nc 696/2005-12. Usnesení bylo soudnímu exekutorovi doručeno dne 15. 6. 2005, první úkon exekutora v dané věci je vydání exekučního příkazu na prodej movitých věcí ze dne 28. 11. 2005. Dne 1. 2. 2006 provedl soudní exekutor lustrace v centrální evidenci obyvatel, dne 17. 3. 2006 bylo soudnímu exekutorovi doručeno sdělení povinného, že podal odvolání proti usnesení o nařízení exekuce. Dne 6. 4. 2006 byl soudní exekutor vyzván exekučním soudem k předložení doručenek, přípisem ze dne 10. 5. 2006 žádá soudní exekutor exekuční soud o vyznačení doložky právní moci a přikládá doručenky. Z doručenky vyplývá, že povinnému byl současně s usnesením o nařízení exekuce zaslán i exekuční příkaz prodejem movitých věcí (v rozporu s ust. § 325 odst. 1 o. s. ř., když má být exekuční příkaz doručován až při samotném výkonu osobně, nikoli předem, poštou, aby nebyl zmařen účel exekuce). Ve svém vyjádření soudní exekutor orgánu dohledu sdělil, že předběžně vyčíslené náklady exekuce v sobě zahrnovaly i „cestovní účet“. Pokud tím měl soudní exekutor na mysli náklady za provádění mobilární exekuce (cestovné, ztráta času, popř. další náklady), žádný protokol o místním šetření ani poznámka o osobní návštěvě povinného nebyly ve spise založeny. Přípisem ze dne 20. 5. 2008 byl povinný vyzván k úhradě částky 9 920 Kč, dne 1. 10. 2008 byl soudní exekutor vyzván exekučním soudem k zaslání doručenek od příkazu proti kterému podal povinný námitky; soudní exekutor přípisem ze dne 20. 10. 2008 sdělil, že určil pouze předpokládané náklady exekuce a příkaz k úhradě nákladů exekuce nebyl zatím vydán. Následně dne 22. 10. 2008 vydal soudní exekutor exekuční příkaz provedením exekuce srážkami ze mzdy. Dne 26. 11. 2008 exekuční soud námitky povinného zamítl. Dne 29. 4. 2008 obdržel soudní exekutor informaci od zaměstnavatele povinného o ukončení pracovního poměru. Dne 11. 12. 2009 vydal soudní exekutor exekuční příkaz příkázáním pohledávky z účtu u peněžního ústavu, dne 2. 3. 2010 vydal exekuční příkaz srážkami z jiných příjmů (úřad práce), dne 24. 3. 2010 vydal vyrozumění o právní moci; ze spisu nevyplývá, komu bylo zasláno. Dne 21. 9. 2011 vydal soudní exekutor exekuční příkaz srážkami z jiných příjmů (ČSSZ), dále ze spisu vyplývá, že povinný podal stížnost k Exekutorské komoře ČR, v návaznosti na toto podání soudní exekutor oznámil ČSSZ aktuální výši vymáhané částky. Dne 3. 11. 2011 vydal soudní exekutor vyrozumění o nabytí právní moci.

K důkazu označeno:

podání p. V. J. doručené dne 28. 11. 2011, vyjádření soudního exekutora ze dne 23. 12. 2011 sp. zn. 99 Ex 2403/05

V souvislosti s šetřením podnětu povinného v dané věci bylo zjištěno, že mu byla doručena výzva k dobrovolné úhradě, ke které byl připojen lístek s hlavičkou soudního exekutora odkazující na vykonavatelku E. V. s uvedením kontaktu, který byl evidentně mimopražský. Bylo zjištěno, že soudní exekutor má svého zaměstnance umístěného na adrese D. 3a v P., což je adresa Exekutorského úřadu Plzeň-sever soudní exekutorky JUDr. V. F.

Zřízení pobočky exekutorského úřadu mimo sídlo soudu, do jehož obvodu byl soudní exekutor jmenován je podle rozhodnutí EK ČR ze dne 21. 2. 2003, sp. zn. KŽ 2/02 kárným proviněním.

Kárný žalobce kárně obviněného viní dále z toho, že neúčtoval náklady exekuce oprávněnému. Z předloženého exekučního spisu kárný žalobce zjistil, že kárně obviněný soudní exekutor byl soudem přípisem ze dne 24. 6. 2010 vyzván ke sdělení, zda požaduje přiznání nákladů exekuce, několikrát byl urgován o vyčíslení nákladů, soudní exekutor sdělil dne 22. 11. 2010, že náhradu nákladů exekuce po oprávněném nepožaduje. Kárný žalobce s odkazem

na čl. 15 Pravidel profesionální etiky a pravidel soutěže soudních exekutorů uvádí, že pokud exekutor účtuje v rámci exekuční či další činnosti odměnu, která je nižší než platná odměna tarifní, (vyhl. č. 330/2001 Sb.) nebo za provedené služby neúčtuje žádnou odměnu, dopouští se závažného porušení pravidel soutěže. Z průběhu řízení je zřejmé, že soudní exekutor vymáhal své náklady exekuce po povinném; poté, co vývoj v řízení naznačoval, že by exekuce mohla být zastavena a náklady exekuce uloženy k úhradě oprávněnému, soudní exekutor již stejné náklady po oprávněném nepožadoval; tím se dopustil porušení výše uvedeného čl. Pravidel profesionální etiky.

Kárné provinění, jehož se měl soudní exekutor dopustit tím, že nevyplácel oprávněnému částečně vymožené plnění, shledal kárný žalobce v řízeních **sp. zn. 99 Ex 387/05** a **sp. zn. 99 Ex 1243/05**. Kárně obviněný vyplácel oprávněnému částečné plnění celkem 3x, a to dne 12. 11. 2007 částku 30 000, dne 17. 2. 2009 částku 20 000 a dne 23. 12. 2011 částku 40 000. Kárný žalobce poukazuje na to, že s účinností od 1. 1. 2009 (novela exekučního řádu) je povinností soudního exekutora vyplatit oprávněnému částečně vymožené plnění po odpočtu svých nákladů, pokud částečně vymožené plnění převyšuje částku 1 000 Kč, a to do 30-ti dnů po obdržení plnění. V dané věci usnesení o nařízení exekuce v řízení sp. zn. 99 Ex 387/05 nabylo právní moci dne 14. 11. 2005 a v řízení 99 Ex 1243/05 nabylo právní moci dne 23. 12. 2005. Kárný žalobce má za to, že počínaje 1. 11. 2009 byl soudní exekutor povinen, nedohodl-li se s oprávněným jinak, vyplácet pravidelně částečně vymožené plnění, což nečinil, učinil tak až poté, kdy byl jeho postup prověřen orgánem výkonu státního dohledu na základě stížnosti. Prodlení s vyplacením částečně vymoženého plnění dosahuje délky více jak 2 roky, což považuje kárný žalobce za závažné pochybení.

Kárný žalobce považuje skutky výše vymezené za závažné a navrhuje, aby kárný senát uznal soudního exekutora vinným a uložil mu kárné opatření ve formě pokuty v celkové výši 590 000 Kč.

I.1. Písemné vyjádření kárně obviněného soudního exekutora ke kárnému návrhu

Kárně obviněný soudní exekutor v písemném vyjádření uvedl stran skutků vymezených ad 1,2 a 3 vztahujících se k řízení vedeném pod sp. zn. 99 Ex 7877/09, že ve věci skutečně došlo k pochybení jeho úřadu, čehož lituje. Nesrovnalosti vznikly v důsledku administrativního pochybení úřadu při přijetí částky 18 625 Kč, kterou povinný zaplatil dne 26. 5. 2010; tuto částku převzala skutečně jako jistotu zaměstnankyně úřadu, poté ji odnesla do banky, a to z opatrnosti, aby s ní přes noc do druhého dne nedisponovala, částku bohužel vložila nikoli na speciální bankovní účet určený pro složení jistoty, ale na standardní účet pro exekuční činnost. Informaci o tom, že se jedná o jistotu tato pracovnice nikomu nepředala a příjmový pokladní doklad, na němž jediném byla tato informace vyznačena, si ponechala pouze jako účetní doklad; na bankovním účtu tedy odpovídající účel platby nebyl uveden.

Kárně obviněný soudní exekutor se však ohradil proti závěru kárného žalobce o tom, že má za prokázané, že kárně obviněný soudní exekutor zcela úmyslně ignoroval skutečnost, že povinný u něj složil jistotu.; kategoricky odmítá úmyslně zavinění, které je mu přičítáno, trvá na tom, že se jednalo o administrativní pochybení. Dále namítá, že pochybení, k nimž došlo v exekuci sp. zn. 99 Ex 7877/09 by co vymezení předmětu řízení neměla být v neprospěch exekutora rozdělena do několika samostatných skutků; je zřejmé, že skutkový děj vymezený pod body 1 – 3 kárné žaloby vychází z totožného jednání, tedy z nesprávného zaevidování přijaté platby, u bodů 2 a 3 vyplacení částek jako nesprávné nakládání s přijatou platbou zcela splývá, byť je dovozováno současně porušení více norem.

Co se týče provinění, jehož se měl kárně obviněný dopustit nepřipustným zřízením a provozováním pobočky mimo sídelní obvod soudního exekutora a jeho kvalifikace kárným žalobcem (porušení ust. § 2 exekučního řádu ve spojení s čl. 11 Pravidel profesionální etiky a pravidel soutěže soudních exekutorů), konstatuje, že ust. § 2 exekučního řádu ukládá exekutorovi vykonávat exekuční činnost nezávisle; zřízení a provozování pobočky nezávislost exekutora dle jeho názoru nepochybně nikterak nenarušuje, což ostatně ani kárný žalobce netvrdí. S projednávaným skutkem tedy není zřejmá jakákoli souvislost daného ustanovení. Ústava ČR ani jakýkoli právní předpis ani soudní rozhodnutí neupravují zřizování poboček či pracovišť exekutorských úřadů, a tedy je ani nijak neomezují. Dle názoru kárně obviněného tedy neexistuje právní předpis, který by s odkazem na ust. § 2 exekučního řádu mohl porušit. Zřizování poboček přímo ani nepřímo neupravuje ani neomezuje ani exekuční řád, a to ani v ust. § 14, podle něhož *„sídlem exekutorského úřadu je obec, ve které je sídlo okresního soudu, do jehož obvodu byl exekutor jmenován; jiné sídlo v obvodu tohoto soudu si exekutor může zvolit jen po projednání s Komorou.“*

Uvedené ustanovení upravuje pouze sídlo exekutorského úřadu, nikoli jeho pobočky. Dle kárně obviněného skutečnost, zda subjekt má či nemá pobočky či jiná odloučená pracoviště, se nijak nedotýká existence jeho sídla. Umístění sídla a poboček nemá jakoukoli relevantní souvislost. Dle kárně obviněného tak zřízením pobočky objektivně nelze porušit právní normu upravující sídlo. Nadto se kárně obviněný domnívá, že porušením čl. 11 Pravidel profesionální etiky se nemohl dopustit kárného provinění dle § 116 odst. 1 písm. a) exekučního řádu, tj. závažného nebo opětovného porušení jeho povinností stanovených právním nebo stavovským předpisem anebo usnesením Komory. Dle názoru kárně obviněného nemohou zmiňovaná Pravidla profesionální etiky v čl. 11 exekutorovi založit nad rámec zákona povinnost ve smyslu ust. § 116 exekučního řádu. Pouhá skutečnost že § 116 v odst. 2 exekučního řádu obecně hovoří o stavovském předpise a jeho porušení příkládá určitou sankci, nelze považovat za dostačující. V situaci, kdy chybí jakýkoli zákonný podklad pro ukládání právních povinností stavovským předpisem, by takový výklad – považující pouhou zmínku o stavovských předpisech v definici kárného provinění za dostačující – vedl k ústavně nepřijatelné svévoli orgánů samosprávné organizace; zjevně by totiž neexistovaly jakékoli zákonné mantinely kárného provinění, které by pak představovalo zcela bezbřehý delikt. Kárně obviněný poukazuje v této souvislosti na to, že Ústava, exekuční řád ani jiný zákon neobsahují na žádném místě zmocnění k tomu, aby stavovské předpisy Exekutorské komory mohly zakládat práva a povinnosti; ze žádného zákonného ustanovení nevyplývá ani to, že by stavovské předpisy mohly představovat prováděcí předpis, který by mohl bez konkrétního zmocnění provádět zákon, což Ústava ČR v čl. 78 umožňuje pouze u nařízení vlády.

Co se týče dalšího vytýkaného skutku, a to nepožadování nákladů exekuce, kárně obviněný konstatuje, že zákon neobsahuje úpravu povinnosti, jež by měla být porušena a současně neobsahuje ani zmocnění, aby příslušnou materií mohl upravit stavovský předpis.

Ohledně vymezeného skutku – vymáhání nákladů exekuce před vydáním pravomocného příkazu k úhradě (§ 87 odst. 1 exekučního řádu) kárně obviněný uvedl, že postup v dané věci může být sporný a předestřel argumentaci svědčící pro možnost takového postupu, který uplatnil. Zdůraznil předně, že exekuční řád okamžik vydání příkazu k úhradě nákladů exekuce obecně neupravuje. Podle ust. § 44 odst. 6 exekučního řádu již usnesení o nařízení exekuce obligatorně obsahuje mimo jiné i *„označení povinnosti, která má být exekucí vymožena, včetně povinnosti k úhradě nákladů exekuce.“* Podle ust. § 46 odst. 2 cit. zákona *„pověřený exekutor činí i bez návrhu úkony směřující k jejímu provedení. Exekutor provádí exekuci až do vymožení pohledávky a jejího příslušenství nebo vynucení vymáhané povinnosti, nákladů exekuce a nákladů oprávněného; tím bude exekuce provedena.“* Dle názoru kárně obviněného z právní úpravy vyplývá, že náklady exekuce a náklady oprávněného jsou

předmětem exekuční činnosti od počátku exekuce, tedy nutně i v době, kdy ještě přesná výše nákladů ani nemůže být závazně určena, neboť je závislá právě na průběhu exekuce. Je tedy zřejmé, že právní úprava počítá s institutem tzv. předběžných nákladů exekuce, které jsou ostatně vymezovány i v každém exekučním příkazu. Je proto nesporné, že na základě ust. § 87 exekučního řádu jsou náklady exekuce závazně stanoveny až pravomocným příkazem k úhradě nákladů exekuce. Pokud právní úprava stanoví, že náklady exekuce a náklady oprávněného exekutor „vymůže“ na základě příkazu k úhradě nákladů exekuce, je v návaznosti na výše uvedené zřejmé, že slovo „vymůže“ nemůže po obsahové stránce v daném kontextu zahrnovat exekuční činnost ve všech jejích fázích, nýbrž pouze její konečný výsledek, tedy vyplacení nákladů oprávněnému, resp. exekutorovi. Předcházející fáze exekuční činnosti, tedy samotné vymáhání, tak mohou – a jak plyne z výše uvedeného, minimálně na počátku exekuce v zásadě i musí – být vedeny pro náklady předběžné. Kárně obviněný má za to, že se porušení svých povinností, které mu zákon ukládá nedopustil.

Co se týče vytýkaného prodlení s vyplacením vymožených částek v řízeních sp. zn. 99 Ex 387/05 a sp. zn. 99 Ex 1243/05, kárně obviněný uznal, že jeho úřad skutečně pochybil, k prodlení s výplatou vymožených plnění skutečně došlo, čehož lituje.

II. Obsah kárného návrhu ze dne 14. 6. 2012

Kárný žalobce konstatuje, že v exekucích vedených pod sp. zn. **99 Ex 2622/09 a 99 Ex 2343/09** kárně obviněný nezakládal do příslušných spisů všechny písemnosti vztahující se k věci, nezakládal listiny chronologicky, neoznačoval je doručovacím razítkem, čísla listů uvedená u sp. zn. nesouhlasí s čísly listů uvedenými na listinách a ve spisovém přehledu, jsou pozměňována původní čísla listů, přepisována; kárně obviněný účelově pozměnil obsah spisu vložением záznamu o údajném místním šetření (č. j. 99 Ex 2622/09-8), vložением výpisu z CEO (č. j. 99 Ex 2622/09-13) a vložением záznamu o úkonu (č. j. 99 Ex 2622/09-14), takto postupoval navzdory skutečnosti, že mu nedostatky při vedení spisů byly již v minulosti dle § 7a exekučního řádu vytknuty. Kárně obviněný tedy závažně a opakovaně porušil povinnosti stanovené v § 12 odst. 2, § 17 odst. 1, § 18 odst. 2, § 19, § 20, § 21 kancelářského řádu (stavovský předpis EK ČR ze dne 23. 5. 2002).

Kárný žalobce dále uvádí, že kárně obviněný při výkonu státního dohledu nad exekuční činností předložil dne 24. 1. 2012 exekuční spisy výše uvedené, které byly účelově pozměněny tak, aby z nich nebylo možné zjistit skutečný průběh exekučního řízení, zejm. změnil čísla listů, odstranil urgence soudu v souvislosti s nečinností kárně obviněného, odstranil podání povinné opatření doručovacím razítkem, účelově doplnil záznamy o místních šetřeních, která nebyla provedena. Kárně obviněný tak porušil ust. § 2 ve spojení s § 7 odst. 4 písm. e) exekučního řádu, jakož i čl. 3 odst. 1 a 3, čl. 11 odst. 3 a čl. 12 odst. 2 a 3 Pravidel profesionální etiky a pravidel soutěže soudních exekutorů.

Kárný žalobce kárné provinění spatřuje dále v tom, že kárně obviněný v řízení sp. zn. 99 Ex 2343/09 bez vážného důvodu nerozhodl o návrhu povinné na zastavení exekuce, který mu byl doručen dne 13. 4. 2010 a ani jej nepostoupil exekučnímu soudu k rozhodnutí; teprve dne 6. 1. 2012 požádal oprávněného o vyjádření k návrhu. Tímto závažně porušil čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, ust. § 2 exekučního řádu ve spojení s ust. § 46 odst. 1 a ust. § 55 odst. 2 exekučního řádu. V tomto řízení rovněž nerozhodl o podání povinné nazvaném jako návrh na odklad exekuce ze dne 30. 4. 2010, který mu byl doručen dne 13. 4. 2010.

Kárný žalobce viní kárně obviněného krom výše popsaného z bezdůvodných průtahů, kterých se kárně obviněný dopustil tím, že od 7. 7. 2010, kdy obdržel usnesení Městského soudu v Praze č. j. 35 Co 234/2010-48, kterým bylo částečně změněno usnesení Obvodního soudu pro Prahu 10 o nařízení exekuce, dosud, resp. do 24. 1. 2012, kdy byl spis kárným žalobcem postoupen, toto nerozeslal příslušným subjektům. V uvedeném řízení pak byl zcela nečinný při provádění exekuce v období od 18. 2. 2010, kdy sňal vyvěšené sdělení č. j. 99 Ex 2343/09-14, do 6. 1. 2012, kdy zaslal sdělení Obvodnímu soudu pro Prahu 10. Současně jako soudní exekutor pověřený provedením exekuce sp. zn. 99 Ex 2622/09 byl nečinný v období od 12. 1. 2009, kdy sňal vyvěšené sdělení č. j. 99 Ex 2622/09-6 na čl. 12, do 31. 1. 2011, kdy učinil nové žádosti o součinnost na čl. 15; takto postupoval navzdory skutečnosti, že pro průtahy v řízeních na něho již ministr spravedlnosti podal v minulosti tři kárné žaloby. Kárně obviněný tudíž opakovaně porušil povinnost stanovenou mu právním předpisem, zejm. čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, ust. § 2, ve spojení s ust. § 46 odst. 1, § 44 odst. 4 a § 56 exekučního řádu.

S ohledem na výše uvedené navrhuje kárný žalobce za kárné provinění, které považuje za závažné a částečně i opakované, uložení kárného opatření ve formě pokuty v celkové výši 280 000 Kč.

K tomuto kárnému návrhu se kárně obviněný písemně nevyjádřil.

III. Posouzení věci kárným senátem

Při ústním jednání kárný žalobce odkázal na jednotlivé kárné návrhy a repliku k vyjádření kárně obviněného.

Ve věci kárného návrhu ze dne 16. 2. 2012 právní zástupce kárně obviněného konstatoval, že kárný žalobce svou první kárnou žalobu v její skutkové větě rozdělil na 7 dílčích skutků, takto vymezené skutky se významně překrývají; takto zvolené rozdělení není zcela správné, zvláště s přihlédnutím k tomu, že kárný žalobce následně ke každému takto oddělenému dílčímu skutku připojuje samostatný návrh na uložení samostatné pokuty v určité výši. Sedm dílčích skutků se vztahuje k případům tří povinných jako stěžovatelů, s výjimkou skutku č. 4, který je naprosto obecného charakteru. Pokud jde o dílčí skutky nebo dílčí útoky, které kárný žalobce zvláště vymezil pod body 1 – 3, tyto vycházejí z pochybení úřadu, které soudní exekutor přiznává, skutečně došlo k tomu, že jistota, kterou povinný v hotovosti složil, byla administrativou úřadu nesprávně zaevidována, resp. došlo k tomu, že příslušná pracovnice vložila onu přijatou částku, kterou získala v hotovosti, na pobočce banky na účet exekutora, který slouží pro vymožená plnění. Další postup v exekuci, který do značné míry byl skutečně nesprávný, se potom odvíjel od tohoto primárního pochybení. Kárně obviněný v této souvislosti zpochybnil, zda on osobně v tomto konkrétním případě, mohl vůbec ovládnout chování a konání svého pracovníka, nicméně připustil, že pracovnice zcela určitě se dopustila pochybení, zřejmě nebyla tak informována, jak by možná měla být, nicméně, když s ní věc probíral, věděla, že se jedná o nestandardní placení, že jistota znamená něco jiného, ale tuto informaci mu dále nepředala. Kárně obviněný má za to, že výše popsanému jednání jeho pracovnice a následně vzniklé situaci nemohl zabránit.

Stran existence pobočky exekutorského úřadu mimo obvod soudu kárně obviněný předně uvedl, že o tom, že v Plzni má pobočku, resp. zde má umístěného svého pracovníka, je Komora dlouhodobě informována, nikdy vůči němu nebyl ze strany Komory učiněn v tomto směru žádný krok. Dle názoru kárně obviněného Komora nemůže soutěž exekutorů omezit, protože ti to pod garancí Ústavy musí mít stejné, rovné postavení jako ostatní soutěžitelé, ostatní podnikatelé; o tom, že soudní exekutor je podnikatel, není žádné pochybnosti, což v době vydání Etického

kodexu tak ještě jasné nebylo; kárně obviněný upozorňuje, že přijímání Etického kodexu bylo za úplně jiných podmínek, než které se jeví dnes; cílem Etického kodexu totiž bylo zabránit exekutorům vně Prahy, aby se dostali přes pobočky do Prahy. Příklad kárně obviněného je však opačný, pobočku má v sídle, kde 17 let působil jako advokát; v daném konkrétním případě se jednalo o věc Západočeské univerzity, která podává exekuce a je samozřejmě jednodušší tuto věc vyřídit v Plzni než ji vyřídit v Praze. Kárně obviněný podotýká, že kdokoli by se dostavil do pražské kanceláře, tak by tam svoji věc vyřídil stejně hodnotně jako v Plzni, protože program, se kterým pracuje, na rozdíl od jiných programů, funguje přes internet s tím, že kdekoliv v jakémkoliv místě se do systému lze připojit aniž by bylo nutno, aby soudní exekutor byl na své vnitřní soukromé síti. Kárně obviněný soudní exekutor nepopírá, že si je vědom toho, že u soudců a jiných osob může podnikání být omezeno, vždy však pouze na základě zákona, nikoli podzákonným předpisem, tedy Etickým kodexem. V této souvislosti kárně obviněný zpochybnil legitimitu postupu, kterým byl Etický kodex přijat. Zásadně odmítl argumentaci kárného žalobce, že pobočka slouží k tomu, aby soudní exekutor se obohatil, a aby soudní exekutor samozřejmě platil cestovní příkazy apod. Předmětnou otázku uzavřel s tím, že tato pobočka je tam prostě pouze proto, že historicky vznikla, neboť kárně obviněný je původem advokát z Plzně a klientela, která je v Plzni, je značnou částí jeho klientely.

Kárně obviněný se dále vyjádřil k dalším vytýkaným skutkům, a to k vytýkanému nepožadování nákladů exekuce po oprávněném. Konstatoval, že Etický kodex, na který se žalobce odvolává, byl tvořen v úplně jiné době a za úplně jiných podmínek. Ustanovení, na která se žalobce odvolává, se do Etického kodexu dostala v době, kdy mezi exekutory byl vnímán jako gigantický problém, že někdo neúčtuje odměnu, někdo ji účtuje sníženě, někdo neúčtuje zálohy, někdo neúčtuje odměnu oprávněnému, někdo nepožaduje to či ono. Po přijetí Etického kodexu de facto řekl Nejvyšší soud, jak se má účtovat, způsob který Nejvyšší soud navrhl, a kterým se všichni mají řídit, je v rozporu s Etickým kodexem, tudíž dle kárně obviněného je v tomto směru Etický kodex přežitý a sám Ústavní soud naznačil, že není v souladu s jeho představou, jak soudní exekutor má věci účtovat. Kárně obviněný poukázal na to, že pokud se jedná pouze a výlučně o finanční prostředky exekutora (tj. náklady exekuce), tak soudní exekutor jako kdokoli jiný, má nezadatelné právo si o finančních prostředcích rozhodnout sám.

Co se týče nevydání příkazu k úhradě nákladů exekuce poukázal kárně obviněný na historii této problematiky od roku 2004 až 2007, kdy nebylo jasné co vlastně příkaz k úhradě nákladů exekuce je; příkaz k úhradě nákladů exekuce byl dokonce exekučním titulem, který se vymáhal samostatně v jiné exekuční věci, soudy tyto exekuce nařizovaly. Příkaz k úhradě nákladů exekuce narážel na problém, zda se vůbec dá vydat, když to je exekuční příkaz, po zaplacení a zániku pověření soudního exekutora ze zákona. Kárně obviněný poukázal na to, že Nejvyšší správní soud již v jedné jeho věci nedávno rozhodl, že pokud náklady exekuce jsou stanoveny v exekučním příkazu, tak že se nejedná o pochybení, které by zakládalo kárnou odpovědnost, že ne všechna pochybení jsou také kárnými proviněními. Pokud tedy Nejvyšší správní soud, byť jiný senát, uzavře nebo zaujme stanovisko, že příkaz k úhradě nákladů exekuce za určitých podmínek nemusí být vydán vůbec, tak nemůže platit stanovisko, že musí příkaz k úhradě nákladů exekuce být vydán v určitém stadiu řízení, ačkoliv zákon o čase vydání příkazu k úhradě nákladů exekuce vůbec nehovoří. Dále kárně obviněný poukázal na souvislost se zákonem o dani z přidané hodnoty; pokud by soudní exekutoři museli příkazy k úhradě nákladů vydávat v průběhu řízení, případně na začátku tohoto řízení, tak cca 70 % soudních exekutorů by dle jeho názoru okamžitě muselo svoji činnost ukončit, pokud by chtěli dodržet zákon o dani z přidané hodnoty.

Na základě výpovědí při ústním jednání a na základě dokazování provedeného předloženými spisy dospěl kárný senát k následujícím závěrům.

V případě sp. zn. 99 Ex 7877/09 kárně obviněný pochybení uznal, není sporu o stavu skutkovém, sporným je posouzení po stránce právní, konkr. otázka odpovědnosti kárně obviněného za jednání svého pracovníka. Kárný senát současně konstatuje, že toto primární pochybení mělo ve své podstatě důsledky stran v kárné žalobě označeného druhého, resp. třetího skutku. Při posouzení skutku vychází přitom kárný senát ze soudní praxe, která za skutek považuje určitou událost ve vnějším světě charakterizovanou určitým jednáním a jeho následkem. Za jeden skutek se v nauce i právní praxi považují všechny ty projevy vůle pachatele navenek, které jsou příčinou následku významného z hlediska trestního práva, pokud jsou zahrnuty zaviněním (k tomu srovnej např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 7. 8. 1984, sp. zn. 3 Tz 6/84, publikovaný pod č. 8/1985 Sb. rozh. tr.). V intencích uvedeného je proto nutno postupovat i při ukládání sankce.

Není pochyb o tom, že soudní exekutor nese odpovědnost za řádný, důstojný a zákonný výkon exekutorského úřadu, který řídí (§ 13 exekučního řádu). Kárný senát si je zcela vědom toho, že soudní exekutor s ohledem na množství nápadu, zpravidla nemá možnost činit veškeré úkony svého exekutorského úřadu osobně, a je zcela logické, že některé úkony činí z jeho pověření i jiné osoby. Dle čl. 11 odst. 3 Etického kodexu exekutor vede kancelář svého úřadu tak, aby nebyla snižována důstojnost exekutorského stavu. Provádění kancelářských úkonů svěřuje pouze osobám náležitě kvalifikovaným, odpovědným a bezúhonným a soustavně na jejich činnost dohlíží. Exekutor je tedy za činnost svých zaměstnanců, kteří plní úkoly jeho jménem (a kteří nemají samostatnou odpovědnost – viz koncipienti a kandidáti) odpovědný; má proto i kárnou odpovědnost, jakož i odpovídá za škodu, kterou jeho zaměstnanci způsobí při výkonu exekutorské nebo další činnosti (§ 32 exekučního řádu).

Zákonné vymezení kárného provinění soudního exekutora neupravuje explicitně otázku formy zavinění. Je tedy nutno vycházet z toho, že zavinění je obligatorním znakem každého kárného provinění; vzhledem k tomu, že zákon nijak nespécifikuje jeho formu, přichází v úvahu jak zavinění úmyslné, tak i nedbalostní. Z uvedeného se tedy podává, že kárného provinění, tj. závažného či opakovaného porušení povinnosti stanovené právním, resp. stavovským předpisem, se tedy lze dopustit i z nedbalosti. Pro posouzení odpovědnosti obviněného exekutora není přitom relevantní, zda se jednalo o nedbalost vědomou či nevědomou. Kárný senát proto při hodnocení kárného provinění, co do jeho závažnosti, vycházel z kontextu skutků označených pod bodem 1 – 3, přitom musel brát v potaz následky, k nimž v důsledku prvotního pochybení došlo. Z výše uvedených premis vycházel kárný senát i v případech vedených pod sp. zn. 99 Ex 387/05 a sp. zn. 99 Ex 1243/05.

Při hodnocení skutku - nepřípustného zřízení pobočky kárně obviněného, kterýžto skutek kárný žalobce označil samostatně, přitom zde odkázal na rozhodnutí EK ČR ze dne 21. 2. 2003, sp. zn. KŽ 2/02, kárný senát vycházel z následujících skutečností:

Předně kárný senát nepřisvědčil obhajobě kárně obviněného založené na zpochybnění závaznosti Pravidel profesionální etiky a pravidel soutěže soudních exekutorů. Kárně obviněnému lze přisvědčit v tom, že Ústava imperativně sice neukládá zákonodárci povinnost zřizovat profesní komory, neodpírá mu však právo část výkonné moci přenést na samosprávnou organizaci zájmového či profesního charakteru. Tyto organizace jsou právníky osobami veřejného práva, zřizované zákonem, nadané oprávněním vydávat vnitřní předpisy upravující jejich činnost, jakož i činnost vlastních členů. Tito se jim musí, a to právě s ohledem na své povinné členství, podřídit (viz např. nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 181/01, ze dne

16. 4. 2003). Autonomní normotvorná pravomoc závazná pro členy Exekutorské komory ČR (dále „Komora“), představuje konstitutivní prvek veřejné moci svěřené veřejnoprávní korporaci (viz nálezn Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 40/06 ze dne 14. 10. 2008). Mezi základní vlastnosti právního předpisu patří nepochybně jeho závaznost, která v případě stavovského předpisu je vázána na výkon exekutorské a další činnosti soudního exekutora. Stavovské předpisy jsou tedy závazné pro osoby podrobené osobní působnosti Komory, přičemž platí, že nikdo nemůže vykonávat exekutorské povolání mimo příslušnost ke Komoře. Lze tak uzavřít, že z materiálního hlediska splňují stavovské předpisy plně teoretickopravní požadavky kladené na právní předpis, tj. obecnost, regulativnost, závaznost a donucení. Zcela jistě lze přisvědčit kárně obviněnému v tom, že pravomoc nad členy Komory nemůže být výrazem libovůle a nemůže být bezbřehá. Normotvorná pravomoc Komory je zcela jistě omezena zákonnou působností Komory jako takové a je regulována zákonem. Kárný senát nemá pochyb o tom, že úprava pravidel profesionální etiky do působnosti Komory spadá Tato pravidla nepochybně lze považovat za jeden ze stavovských předpisů, které zakládají povinnosti pouze členům Komory a mají oporu v zákoně a jsou faktickým provedením zejm. ust. § 12 odst. 1 exekučního řádu o spravedlivém a svědomitém výkonu exekutorské činnosti.

Kárný senát dále vycházel z rozhodnutí kárné komise Exekutorské komory ČR ze dne 21. 2. 2003, sp. zn. KŽ 2/20, kterého se kárný žalobce dovolává. Uvedené rozhodnutí konstatuje, že *„řízení pobočky exekutorského úřadu s označením a v provedení totožném jako v prostorách sídla exekutorského úřadu, a to v obci, ve které není sídlo soudu, do jehož obvodu byl exekutor jmenován, je porušením § 14 odst. 1 exekučního řádu.“*

Kárný senát předně podotýká, že není ve své rozhodovací činnosti vázán kárnými rozhodnutími Komory. Rovněž tak podotýká, že jakkoli je Úkolem Nejvyššího správního soudu sjednocování judikatury prostřednictvím kasačních stížností, tuto úlohu sehraává Nejvyšší správní soud pouze jakožto vrcholný soudní orgán ve věcech patřících do pravomoci soudů ve správním soudnictví (viz § 12 zák. č. 150/2002 Sb., soudní řád správní: *(z)ajišťuje jednotu a zákonnost rozhodování tím, že rozhoduje o kasačních stížnostech v případech stanovených tímto zákonem, a dále rozhoduje v dalších případech stanovených tímto nebo zvláštním zákonem.*)“ Nejvyšší správní soud sleduje a vyhodnocuje pravomocná rozhodnutí soudů ve správním soudnictví a na jejich základě v zájmu jednotného rozhodování soudů přijímá stanoviska k rozhodovací činnosti soudů ve věcech určitého druhu. Jakožto soud kárný dle ust. 3 zákona č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů, mu přísluší rozhodovat ve věcech upravených tímto zákonem, tedy konkr. o vině a trestu v tom kterém jednotlivém případě kárného obvinění; není tedy vázán ani rozhodnutími vydanými v jiných byť obdobných věcech, a to ani Komorou.

Nicméně ani v kontextu uvedeného rozhodnutí, na které kárný žalobce odkazuje, je nutno konstatovat, že kárný žalobce v návrhu netvrdil a ani neprokázal, že se jedná o plnohodnotnou pobočku s označením a v provedení totožném jako v prostorách sídla exekutorského úřadu; kárný žalobce pouze s odkazem na upozornění stěžovatele, že dostal odkaz na telefonní kontakt, který zjevně není pražský, definoval skutek, jehož se měl kárně obviněný dopustit tím, že provozoval pobočku mimo sídlo úřadu. Z výpovědi kárně obviněného vyplynulo, že pobočka, resp. pracoviště, v němž měl umístěnou pracovníci, není označeno jakožto pobočka úřadu, jakož i to, že pracoviště v Plzni provádí fakticky různé procesní a jiné úkony, které souvisejí pouze s těmi řízeními, která kárně obviněný vede, resp. kterými byl pověřen jakožto soudní exekutor Exekutorského úřadu v Praze. Z uvedeného nebylo prokázáno, že by kárně obviněný jakkoli zasahoval a narušoval soutěžní prostředí jiných soudních exekutorů v jejich územních obvodech ani to, že by měl profitovat na výši cestovních a jiných náhrad; fabulace kárného žalobce stran možného neoprávněného účtování cestovního a náhrad za ztrátu času v rámci cest mimo sídlo úřadu jsou pouze v rovině hypotetické.

Lze tedy konstatovat, že kárně obviněný sice porušil stavovský předpis, nicméně samotné porušení tohoto předpisu v intencích kárného návrhu nemůže ještě bez dalšího založit kárné provinění dle ust § 116 exekučního řádu, neboť zejména znak závažnosti zde absentuje. Kárný žalobce neprokázal, že by kárně obviněný, který měl svého pracovníka umístěného mimo sídlo exekutorského úřadu, na tomto pracovišti vykonával činnost takového rozsahu a takovým způsobem, že by mohla narušit soutěžní prostředí ostatních soudních exekutorů; neprokázal ani, že by jakkoli byla na újmu oprávněných či povinných, neprokázal, že by se zde jednalo o pobočku plnohodnotnou exekutorskému úřadu v sídle obvodu, do kterého byl soudní exekutor jmenován, tzn. de facto o „další exekutorský úřad“.

V případě věci pod sp. zn. 99 EX 2403/05, v níž je kárně obviněnému kladeno za vinu, že byl poté co povinný uhradil částku jistiny vymáhané pohledávky ze dne 19. 5. 2008, v prodlení s vydáním příkazu k úhradě nákladů exekuce, přesto náklady exekuce vymáhá exekučními příkazy, ačkoliv jejich výše dosud nebyla pravomocně určena, bylo ze spisu soudního exekutora zjištěno mimo jiné vyjádření Exekutorské komory ze dne 19. dubna 2010, kde žalobce V. J. si stěžoval na postup soudního exekutora i na Exekutorské komoře a Exekutorská komora mu sděluje: „*Vážený pane, k Vaší stížnosti na postup soudního exekutora Vám sděluji následující. Částka uvedená v exekučním příkazu odpovídá částce uvedené v usnesení o nařízení exekuce, neboť dle § 48 písm. e) zákona č. 120/2001 je v exekučním příkazu nutno uvést povinnost, která má být exekucí vymožena. Rozumím vaši nespokojenosti, nicméně v opačném případě by byl soudní exekutor nucen vydávat opravné exekuční příkazy pokaždé, pokud by vymohl částečné plnění na úhradu vymáhané pohledávky jiným způsobem provedení exekuce, popř. obdržel dobrovolnou úhradu. Takové řešení by bylo neúčelné a nadměrně by z časového a finančního hlediska ztěžovalo průběh exekučního řízení...“.* Ze sdělení pracovnice Exekutorského úřadu však vyplývá, že částečnou úhradu ve výši 2.864,- Kč exekutor eviduje a dále zbývá tedy doplatit částku ve výši 9.920,- Kč. Tato částka je tedy pro vás skutečně směrodatná. Pokud již exekutor disponuje usnesením o nařízení exekuce s vyznačenou doložkou právní moci, zašlete ho plátcí mzdy bez zbytečného odkladu poté, co bude pohledávka v celé výši vymožena a další srážky tak již nebudou prováděny. Pokud by však přesto došlo ke vzniku přeplatku, bude vám tento samozřejmě vrácen.“

Kárný senát především předesílá, že otázka stran okamžiku vydání příkazu k úhradě nákladů exekuce není v zákonné úpravě zcela jednoznačná a připouští několik výkladů.

Usnesení soudu o nařízení exekuce dle § 44 odst. 6 exekučního řádu obsahuje a) označení exekučního soudu, který pověřuje exekutora provedením exekuce, b) označení exekutora, který je pověřen provedením exekuce, c) označení exekučního titulu a orgánu, který ho vydal, nebo osoby, která jej vyhotovila, d) označení oprávněného a povinného, e) označení povinnosti, která má být exekucí vymožena, včetně povinnosti k úhradě nákladů exekuce, f) podpis a datum, g) poučení podle odstavce 7, § 44a odst. 1 a § 46 odst. 5.

Podle ust. § 46 exekučního řádu pověřený exekutor postupuje při provádění exekuce rychle a účelně; při tom dbá ochrany práv účastníků řízení i třetích osob dotčených jeho postupem. Pověřený exekutor činí i bez návrhu úkony směřující k jejímu provedení. Exekutor provádí exekuci až do vymožení pohledávky a jejího příslušenství nebo vynucení jiné vymáhané povinnosti, nákladů exekuce a nákladů oprávněného; tím bude exekuce provedena. Úkony a rozhodnutí exekutora a exekučního soudu jsou evidovány v exekučním spise, který vede exekutor v listinné nebo v elektronické podobě. Exekutor zašle povinnému společně s usnesením výzvu ke splnění vymáhané povinnosti, v níž vyčíslí vymáhaný nárok a zálohu na snížené náklady exekuce a náklady oprávněného. Zároveň povinného poučí, že splní-li ve lhůtě 15 dnů vymáhaný nárok a uhradí zálohu, vydá exekutor neprodleně příkaz k úhradě nákladů exekuce. Právní mocí příkazu k úhradě nákladů exekuce bude exekuce provedena. Splněním vymáhaného nároku

a uhrazením zálohy zaniká zákaz podle § 44a odst. 1 a podle § 47 odst. 4. Jinak exekutor provede exekuci.

Podle ust. § 58 exekučního řádu exekuci lze provést jen způsoby uvedenými v tomto zákoně. Zajistit majetek k provedení exekuce lze nejvýše v rozsahu bezpečně postačujícím k uhrazení vymáhané pohledávky, jejího příslušenství včetně příslušenství, které se pravděpodobně stane splatným po dobu trvání exekuce, pravděpodobných nákladů oprávněného a pravděpodobných nákladů exekuce.

Podle ust. § 87 exekučního řádu náklady exekuce jsou odměna exekutora, náhrada paušálně určených či účelně vynaložených hotových výdajů, náhrada za ztrátu času při provádění exekuce, náhrada za doručení písemností, odměna a náhrada nákladů správce podniku, a je-li exekutor nebo správce podniku plátcem daně z přidané hodnoty, je nákladem exekuce rovněž příslušná daň z přidané hodnoty podle zvláštního právního předpisu (dále jen „náklady exekuce“). Oprávněný má právo na náhradu nákladů účelně vynaložených k vymáhání nároku (dále jen „náklady oprávněného“). Náklady oprávněného hradí oprávněnému povinný. Náklady exekuce hradí exekutorovi povinný. Náklady exekuce a náklady oprávněného vymůže exekutor na základě příkazu k úhradě nákladů exekuce, a to některým ze způsobů určených v exekučním příkazu k provedení exekuce ukládající zaplacení peněžité částky.

Podle ust. § 88 exekučního řádu náklady exekuce a náklady oprávněného určuje exekutor v příkazu k úhradě nákladů exekuce, který doručí oprávněnému a povinnému. Příkaz k úhradě nákladů exekuce obsahuje mimo jiné dle písm. f) cit. ustanovení stanovení povinnosti k náhradě nákladů, včetně jejich vyčíslení a odůvodnění.

V kontextu výše uvedených ustanovení lze mít za to, že soudní exekutor musí vydat příkaz k úhradě nákladů, nicméně z uvedeného v celém kontextu všech ustanovení rovněž vyplývá, že smysl právní úpravy je ten, že soudní exekutor s tím, co vymůže na nákladech (neboť i pro ty vede celou exekuci a nelze je vymoci jinak než právě vedenou exekucí) nemůže disponovat do právní moci příkazu. Tzn. nemůže vyplatit náklady oprávněnému ani je převést mezi své prostředky na vlastním účtu (jakožto nepravomocně vymožené náklady). To může provést teprve poté, kdy je příkaz pravomocný; a je tedy najisto postavena jejich výše, resp. výše povinnosti povinného; nevylučuje to ani možnost povinnému podat námitky, neboť tyto mají fakticky odkladný účinek a do jejich vyřízení plnění, které soudní exekutor vymůže na základě nepravomocného příkazu, je u něj pouze „deponováno“ a nelze s ním nakládat.

Pověření soudního exekutora k provedení exekuce zaniká v souladu s § 51 odst. c) exekučního řádu až tehdy, byla-li vymožena nejen pohledávka a její příslušenství, ale též náklady exekuce (stejně platné znění i v době vytýkaného jednání obviněného exekutora). Z uvedeného vyplývá, že příkaz k úhradě nákladů exekuce je zákonem upravené rozhodnutí s povinnými obsahovými náležitostmi, proti kterému je možno podat opravný prostředek, vymáhání nákladů exekuce je nepochybně součástí exekučního řízení, pro které bylo vydáno pověření k provedení exekuce. Kárně obviněný exekutor nepostupoval v souladu se zákonem, pokud rozhodnutí o nákladech exekuce učinil součástí exekučního příkazu, aniž to přehledným a pro účastníky srozumitelným způsobem označil, a zejména, aniž je poučil o možnosti podat proti vyčíslení nákladů exekuce opravný prostředek v podobě námitek. Kárný senát však přihlédl ke skutečnosti, že možnost zahrnutí výroku o nákladech exekuce do exekučního příkazu nevylučuje ani odborná literatura [srovnej *Kasíková, M. a kol. Zákon o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád). Komentář. 2. vydání, Praha 2010, s. 343 an.*]. Obdobně posoudil uvedenou právní otázku kárný soud ve věci kárně obviněného v řízení vedeném pod sp. zn. 11 Kse 3/2009; kárný senát nyní ve věci rozhodující nemá důvodu od právní kvalifikace výše uvedené se odchýlit.

V postupu kárně obviněného tudíž neshledal kárný senát ze strany kárně obviněného takový exces v interpretaci zákona, který by mohl vést k závěru o kárném provinění. Jak již kárný senát několikrát konstatoval, kárnou odpovědnost soudního exekutora nelze dovozovat ze skutečnosti, že tento zastává právní názor odlišný od právního názoru kárného žalobce, vycházel-li kárně obviněný z právní úpravy, kterou si určitým způsobem vyložil. Jeho právní názor na věc přitom není zcela ojedinělým názorovým excesem ani projevem svévole, který by zcela postrádal právní rámec, o čemž svědčí mimo jiné totožný postup i jiných soudních exekutorů (což vyplývá mimo jiné i z některých dalších kárných řízení vedených u tohoto soudu). Nemohla zde být proto založena kárná odpovědnost z hlediska závažnosti, ale zejména ani z hlediska dostatku subjektivní stránky, protože kárně obviněný vycházel z předpokladu určité aplikace právní úpravy. Nelze zde proto shledat zavinění v jakékoli formě.

Kárně obviněnému jsou za vinu dále kladeny průtahy v řízení, a to ve spisech sp. zn. **99 Ex 2343/09** a sp. zn. **99 Ex 2622/09**; tyto souvisí především s vyřizováním opravných prostředků, příp. jiných procesních návrhů, u nichž zákon stanoví striktní lhůtu; v řízení bylo dostatečně prokázáno spisy soudního exekutora a listinami předloženými kárným žalobcem pochybení spočívajících ve vedení kanceláře, tato pochybení přitom v důsledku znamenala vzniklé průtahy v exekučním řízení; současně v uvedených spisech byly prováděny některé úkony zjevně toliko účelově, ve snaze nečinnost soudního exekutora zastřít. Jak již bylo uvedeno výše, není rozhodné, zda tyto úkony, prováděl sám kárně obviněný nebo jeho zaměstnanci při manipulaci se spisem. V daném případě je dána kárná odpovědnost kárně obviněného a nečinnost v uvedených případech lze kvalifikovat jako závažné a opětovné porušení právních předpisů, které zakládá kárné provinění.

Kárné provinění naopak neshledal kárný senát v tom, že kárně obviněný nepožadoval náklady exekuce po oprávněném, přiznané mu na základě usnesení Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 1. 10. 2010. Kárný žalobce se zde ne zcela případně dovolává porušení čl. 15 odst. Etického kodexu, který ukládá soudnímu exekutorovi účtovat za svoji činnost odměnu. V daném případě však náklady na odměnu exekutora byly účtovány, resp. byly přiznány soudem, nejednalo se tedy o případ, kdy by soudní exekutor tyto neúčtoval; bylo pouze věcí soudního exekutora jaký postup dále zvolí pro případ, kdy tyto jemu soudem přiznané náklady oprávněný, který byl povinen je uhradit, nehradí.

Při uložení sankce přihlédl kárný senát jednak k četnosti pochybení, jichž se kárně obviněný dopustil, přitom v jeho případě se jednalo nikoli o první pochybení; kárně obviněný čelil již kárné žalobě, o níž bylo vedeno před kárným soudem řízení pod sp. zn. 11 Kse 3/2009, přitom kárně obviněný byl shledán vinným tím, že způsobil nedůvodné průtahy v celkem deseti exekučních řízeních, byla mu uložena pokuta ve výši 40 000 Kč. Kárný senát neshledal opodstatnění pro uložení sankce navrhané kárným žalobcem a pokutu ve výši 100 000 Kč považuje za dostačující.

P o u č e n í: Proti tomuto rozhodnutí **n e n í** přípustné odvolání (§ 21 zákona č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů).

V Brně dne 19. listopadu 2012

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně kárného senátu